

MUHAMMAD IQBAL*

*Pakistan'ın Pencap eyaletine bağlı Siyalkut kentinde, 9 Kasım 1877 günü hayata gözlerini açan Muhammed İqbal, Pakistan'ın büyük İslam alimi ve şairidir. Filozof ve politikacı kişiliğiyle tanınmıştır. Şiirleri modern Urdu ve Fars edebiyatının en önemli örneklerindedir. Hindistan'ın Müslüman nüfusunun bağımsızlık mücadelesini ilk kez gündeme getiren ve mücadelesini veren şairdir. Kur'an eğitimini medresede tamamladıktan sonra, İslami edebiyatla ilgilenmeye başlamıştır. 1905'te Londra'daki Cambridge Üniversitesi'nin felsefe ve iktisat bölümünden mezun oldu. Almanya'ya giderek Münih Üniversitesi'nde felsefe dalında doktora yaptı. 1908'de Hindistan'a dönen İqbal'in en çok etkilendiği kişi Mevlâna Celaleddin Rumi'dir. Müslümanların hareketlenerek İngiliz sömürüsüne başkaldırmalarında ve Pakistan'ın kuruluşunda büyük etkisi olmuştur. "Tarihin en büyük İslam bilginlerinden biri de Atatürk'tür. Cumhuriyet devrimi de onun öncülüğünde gerçekleşen İslam'ın eşsiz bir yenilenme devinimidir. Bu nedenle Atatürk karşıtlığı doğrudan doğruya İslam karşıtlığıdır." değerlendirmesini yapan İqbal, Mehmet Akif Ersoy'a da benzetilmiştir. Büyük şair, uzun süren bir hastalıktan sonra Pakistan'ın Lahor kentinde, 21 Nisan 1938'de hayata gözlerini yumdu.

Muhammed İqbal, Cebrail'in Kanat Sesi, (Çev. Yusuf Salih Karaca) Furkan Yayınları, 1983.

Kurtuba Camisi**

Ey Kurtuba! Yıldızlara göre senin zeminin gök kubbe gibidir,
Binlerce ah! ki asırlardır senin fezan ezansız beklemektedir.

İslâm'ı tekrar buraya getirecek aşkın tufan gibi ordusu sert canlı,
Hangi duraklarda, hangi konaktadır, nerede kaldı?

Almanya dinde reform hareketini, inkılâbını gördü,
İnkılâp ki köhne devrin bütün izlerini silip süpürdü...

Hıristiyanların papasının günahsız olduğu iddiası çürütüldü;
Bu çok nazik fikir gemisi aldı yürüdü.

Fransa'nın da gözü o müthiş inkılâbı gördü,
O inkılâp ki Avrupa dünyasını başka bir çehreye döndürdü.

Gelişen İtalyanlar da köhne fikirlere tapmaktan vazgeçti,
Yenilik lezzetinden o da tekrar gençleşti.

Müslüman ruhunda bugün o devrimlerin dalgalanması vardır,
Lisan izah edemez; bu Allah'ın bir sırrıdır.

Denizde tufan kopmak üzere derinliklerden ne çıkacak bakalım,
Gök rengini değiştirecek mi, bekleyip anlayalım!

Dağ yamaçlarında bulut gurubun kurnazlığına boğulmuş,
Güneş sanki Bedahşan yakutundan bir yığın alev koymuş.

Köylü kızın şarkısı sade ve yıkıcıdır,
Gençlik devri gönül gemisi için bir sel gibidir.

Ey Kurtuba'nın önünden akıp giden Kebîr Irmağı, kenarında senin,
(İkbal diye) Biri oturmuş rüyasını görmektedir bir başka devrin.

İstikbal henüz mukadderat perdesi altında gizlidir,
Gözlerimin önünde onun seheri perdesizdir.

Eğer fikirlerimin üzerinden perdeyi kaldırırsam görülecektir,
Avrupa benim kehanetlerime tahammül edemeyecektir.

Kendisinde devrim olmayan hayat ölüm demektir,
Milletlerin hayatı devrim çırpınışlarını gerektirir.

Kendini kontrol edebilen her millet hayatta kalabilir,
Kaza ve kader elinde keskin bir kılıç gibidir.

Ciğer kanı olmadan her iş eksik ve bozuktur,
Ciğer kanı olmadan şairlik de sevdaların en boşudur.

